

ПРОТОКОЛ

№ 195

София, 04.07.2024 година

Днес, 04.7.2024 г. от 10:07 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков и Юлиан Митев – за главен секретар, *съгласно Заповед № 705 от 27.06.2024 г.* (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, Л. Ненова – за началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-797 от 28.06.2024 г. относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Росица Тодорова, Снежана Станкова, Людмила Ненова, Ралица Караконова, Дарина Кавалова, Рая Радева, Теодор Хиков, Рада Башлиева

По т.1. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-ДК-797 от 28.06.2024 г. относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г.

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено заявление с вх. № Е-15-45-15 от 02.05.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. (Десетгодишния план, Плана), на основание чл. 81г от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Със Заповед № 3-Е-135 от 09.05.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да извърши проучване и анализ от техническа, финансово-икономическа и правна страна на данните и документите, съдържащи се в заявление с вх. № Е-15-45-15 от 02.05.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за съответствие с изискванията на чл. 81г от ЗЕ и чл. 112 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

С писма с изх. № Е-15-45-15 от 20.05.2024 г. и с изх. № Е-15-45-15 от 12.06.2024 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД допълнителна информация, която дружеството е представило с писма с вх. № Е-15-45-15 от 03.06.2024 г. и с вх. № Е-15-45-15 от 19.06.2024 г.

След проучване на представения Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г. е установено следното:

„Булгартрансгаз“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г. за дейността „пренос на природен газ“, лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г. за дейността „пренос на природен газ“ и лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. за дейността „съхранение на природен газ“ на територията на Р България, за срок от 35 години.

С Решение № С-4 от 22.06.2015 г. и Решение № С-6 от 05.11.2015 г. на КЕВР „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифицирано като и определено за независим преносен оператор на газопреносната система на Република България. Решението за определяне на оператора е нотифицирано пред Европейската комисия и е публикувано в „Официален вестник“ на Европейския съюз в брой С 428 от 19 декември 2015 г.

На основание чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, КЕВР одобрява десетгодишен план за развитие на преносната мрежа, наблюдава и контролира изпълнението му при условията и по реда на НЛДЕ. Условията и редът, по които операторът на газопреносна мрежа разработва и представя в КЕВР десетгодишен план за развитие на мрежата, са регламентирани в чл. 81г от ЗЕ и чл. 112 и сл. от НЛДЕ. Съгласно посочените разпоредби, операторът на преносна мрежа разработва, консултира с всички заинтересовани страни и предоставя на Комисията ежегодно до 30 април десетгодишен план за развитие на преносната мрежа. При изготвянето на десетгодишния план, операторът на газопреносна мрежа се съобразява с наличната информация относно предстоящи изменения в производството, доставките, потреблението и обмена с други държави, с инвестиционните планове за регионални мрежи и мрежи на територията на Европейския съюз, както и с инвестиционните планове за съоръжения за съхранение на природен газ. В чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ е предвидено изискване операторът на преносна мрежа да консултира разработения Десетгодишен план за развитие на преносната мрежа с всички заинтересовани страни.

Задължението за разработване на десетгодишни планове за развитие на мрежата от операторите на газопреносни системи на територията на Европейския съюз е предвидено и в чл. 22 от Директива № 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО). Десетгодишните планове за развитие на мрежата служат за основа на разработването на Регионалните инвестиционни планове за развитие на мрежата (GRIPs), както и на Общностния план за развитие на мрежата в ЕС, който се изготвя от Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG).

Предвид горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ е представило в КЕВР за одобряване на Десетгодишен план. Планът е одобрен с Решение по Протокол УС № 802 от 22.04.2024 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В изпълнение на изискванията на чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ, „Булгартрансгаз“ ЕАД е публикувало на интернет страницата си одобрения от Управителния съвет на дружеството проект на Десетгодишен план и е провело публична консултация на същия. В рамките на консултацията не са получени становища, предложения или коментари по Десетгодишният план за периода 2024 – 2033 г.

Десетгодишният план съдържа кратко представяне на дружеството като комбиниран газов оператор, извършващ дейности по пренос по газопреносните мрежи, трансграничен пренос на природен газ и съхранение на природен газ в подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“). Направено е описание на инфраструктурата за пренос

и съхранение на природен газ и основните входно-изходни точки от газопреносната система. Разгледан е пазарът на природен газ в страната и региона – внос и местен добив на природен газ за 2022 г. и 2023 г. в Р България, основните участници на пазара на природен газ, пазарния потенциал и перспективи за развитие и е описано потреблението на природен газ в съседните на Република България държави: Република Гърция, Република Турция, Република Румъния, Република Северна Македония и Република Сърбия. Представена е информация за пренесените количества природен газ в страната за периода 2014 – 2023 г., трансграничният пренос на природен газ през територията на България за същия период по държави, както и добитите и нагнетените количества природен газ в ПГХ „Чирен” през 2022 г. и 2023 г.

Въз основа на предвиждания за търсенето на капацитет и източници за задоволяване на търсенето на природен газ в Република България, за срока на Десетгодишния план „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило прогноза за потреблението на природен газ за периода 2024 – 2028 г. и пикови дневни нива на търсене; прогноза за източниците за задоволяване на търсенето в страната за периода 2024 – 2028 г.; прогноза за търсене на услуги по пренос на природен газ през инфраструктурата на преносния оператор за периода 2024 – 2028 г.

Десетгодишният план съдържа и мерките за гарантиране сигурността на доставките на природен газ, включително оценката на риска и формулата N-1 в изпълнение на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (Регламент (ЕС) 2017/1938), която описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на природен газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително голямо търсене, настъпващ с вероятност веднъж на двадесет години. В случай на такова прекъсване, капацитетът на останалата инфраструктура трябва да бъде в състояние да доставя необходимите количества природен газ за задоволяване на търсенето в района. Съгласно направените от „Булгартрансгаз“ ЕАД изчисления в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, капацитетът на останалата съществуваща инфраструктура е в състояние да осигури необходимите количества природен газ за задоволяване на общото търсене на територията на Република България за един ден с изключително голямо търсене на природен газ. Дружеството е посочило, че разполага с алтернативни маршрути за доставка на природен газ, позволяващи, независимо един от друг, да бъде напълно задоволено търсенето на природен газ в страната.

Приоритетните дейности за развитие на инфраструктурата на преносния оператор, съгласно представения Десетгодишен план на „Булгартрансгаз” ЕАД: поддържане на технически изправна, надеждна и ефективна основна и спомагателна газова инфраструктура; модернизация, рехабилитация и разширение на газопреносните мрежи и съоръжения; развитие на междусистемната свързаност; увеличаване на капацитетите за пренос; разширение на капацитетите за съхранение, добив и нагнетяване на природен газ; адаптиране на газовата инфраструктура за работа с водород до 10% и изграждане на нова инфраструктура за пренос на чист водород.

Независимият преносен оператор посочва, че предвидените за периода 2024 – 2033 г. инвестиции ще допринесат за постигането на следните основни цели: повишаване и гарантиране на техническата сигурност, безопасност и благонадеждност на газовата инфраструктура, както и изпълнение на изискванията за опазване на околната среда; осигуряване на възможност за развитие на конкурентен пазар и за диверсификация; гарантиране на сигурността на газовите доставки за страната; достъп до природен газ на нови потребители.

Предвид дългосрочния период на планиране на инвестициите, Планът е

структуриран в 3 основни групи, в които са дефинирани конкретните обекти, график за тяхното изпълнение и очакван размер на инвестициите:

1. Инвестиции, за които вече е взето решение и които са предвидени за изпълнение през периода 2024 – 2026 г., проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение, за които е взето инвестиционно решение (Таблица № 1 и Таблица № 4);

2. Инвестиции, чието изпълнение е в зависимост от развитието на международни проекти, изпълнявани на територията на страната - инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2024 – 2033 г. (Таблица № 2);

3. Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос на природен газ в периода 2024 – 2033 г., за които все още не е взето окончателно инвестиционно решение, но са налице инвестиционни намерения за тяхното осъществяване през десетгодишния планов период (Таблица № 3).

Представеният Десетгодишен план има изискуемото съдържание съгласно чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 1 от НЛДЕ.

I. Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос на природен газ в периода 2024 – 2026 г., за които е взето инвестиционно решение:

Таблица № 1

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос на природен газ в периода 2024 – 2026 г. по окрупнени обекти	Период на планираните средства	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
I. РЕКОНСТРУКЦИИ, РЕХАБИЛИТАЦИИ И ОСНОВНИ РЕМОНТИ 2024-2026 Г.		
1. Инвестиции за Компресорни станции:		
Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец“ и КС „Вълчи дол“	2025 – 2026	3 690
КС „Вълчи дол“- ремонт КРУ 6 kV	2024	129
2. Инвестиции на съществуващи АГРС и ГРС		
Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС и ГРС: АГРС „Самоков“ – ново външно ел. захранване, АГРС „Кубрат“ – ново външно ел. захранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. захранване, ГРС „Плевен“ - собствен водоизточник за противопожарни нужди, ГРС „Шумен“ – изграждане на метална ограда	2024 – 2025	306
3. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.		
Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш; Подмяна участък ЛК Горни Богров - ОС Нови Искър	2024 – 2026	39 571
4. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.		
Реконструкция на защитни съоръжения; възстановяване на земното покритие на газопроводи за Гърция и Македония, реконструкция на очистни съоръжения: ОС „Одринци“ и ОС „Лозенец“ на ТГ-2 Ду 1200; Обвръзка за работа в реверсивен режим при КС „Ихтиман“; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница)	2024 – 2026	3 594
Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо-турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р Гърция и Р Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“; Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран „Б“ при КС „Ихтиман“ до с. Венковец; Подмяна на участък	2024 – 2026	67 085

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос на природен газ в периода 2024 – 2026 г. по окупнени обекти	Период на планираните средства	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
Ду 1000 на транзитен газопровод от КС „Лозенец“ до границата с Р Турция		
II. ИНВЕСТИЦИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ОБЕКТИ КЪМ СЪЩЕСТВУВАЩАТА ИНФРАСТРУКТУРА, НЕОБХОДИМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА		
1. Газопреносна инфраструктура		
Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Севлиево, Разград и Пловдив	2024 – 2025	1 320
Газопровод, свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД в района на с. Бутан.	2024	58 900
2. Инвестиции в спомагателни мрежи		
Нова информационна система за събиране, архив и визуализация на технологична информация от газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД	2024	7 500
Внедряване на ИТ платформа за търговско диспечирание	2024-2026	6 492
III. ДОСТЪП ДО ПРИРОДЕН ГАЗ НА НОВИ ОБЩИНИ, КАКТО И НА НОВИ КРАЙНИ ПОТРЕБИТЕЛИ		
1. Инвестиции за изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции		
Изграждане на нови ГИС и АГРС – изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар	2024-2026	300

II. Проекти за развитие на инфраструктурата за съхранение на природен газ в периода 2024 – 2033 г.:

Таблица № 2

Инвестиции за развитие на инфраструктурата и съхранение на природен газ в периода 2024 – 2033 г. по окупнени обекти	Период на планираните средства	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
1. Съхранение на природен газ		
Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен“ - надземна част и сондажен фонд	2024 – 2025	366 730

III. Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2024 – 2033 г., за които *предстои* да бъде взето окончателно инвестиционно решение:

Таблица № 3

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос на природен газ в периода 2024 – 2033 г. за които не е взето инвестиционно решение	Период на планираните средства	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
1. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.		
1.1. Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Провадия“	2025 – 2026	1 550
2. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.		
2.1. Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/на газопроводни отклонения за Плевен, Пазарджик, Шумен, Нови пазар и Исперих	2024 – 2027	9 490
2.2. Преносен газопровод с АГРС до Банско и Разлог	2025 – 2028	43 645

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос на природен газ в периода 2024 – 2033 г. за които не е взето инвестиционно решение	Период на планираните средства	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
2.3. Проект за довеждаща газопреносна инфраструктура с високо налягане за хранване на потребители Източномаришкия регион	2024 – 2026	211 091
3. Общи за разпределение		
3.1. Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от Гърция към България и от България към Северна Македония в два варианта:	2024 –2029	
3.1.1 Основен вариант - Лупинг от Кулата до Кресна и Преносен газопровод от Пиперово до Перник	2024 – 2026	239 544
3.1.2. Разширен вариант- Лупинг от Кулата до Пиперово, Преносен газопровод от Пиперово до Перник, Преносен газопровод от Ихтиман до Г. Богров и 9MW допълнителна компресорна мощност в КС Петрич	2024 – 2029	600 831
3.2. Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от България към Румъния	2024 – 2026	374 365
4. Проекти с водородна насоченост		
4.1. Смарт надграждане на съществуващата газопреносна мрежа с цел интегриране на водород до 10% в мрежата	2025 – 2028	857 602
4.2. Водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 1) част от водороден интерконектор между България и Гърция	2024 – 2029	1 682 094
4.3 Водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 2) в посока към Румъния	2025 – 2029	2 253 116

IV. Инвестиционна програма за периода 2024 – 2033 г., съдържаща:

Тригодишна инвестиционна програма по години за периода (2024 – 2026 г.) , включваща инвестиционни дейности, за които е взето окончателно инвестиционно решение (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 4

Програма/Раздел	Общо 2024 г.	Общо 2025 г.	Общо 2026 г.
ОБЩО Годишна програма за Инвестиции:	363 700	173 181	64 593
РАЗДЕЛ I.1 - Изграждане на нови обекти	317 238	128 397	2 327
Газопреносна мрежа	59 713	4 701	941
Линейна част	59 337	1 803	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	0	789	0
Комуникационни и информационни системи	265	1 996	828
АГРС и ГИС	111	113	113
Съхранение на природен газ	243 508	123 222	0
Разширение на капацитета на ПГХ Чирен	243 508	123 222	0
Общи за разпределяне по видове дейности:	14 016	474	1 386
Линейна част	0	0	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	462	92	1 330
Комуникационни и информационни системи	6 054	381	56
Централно диспечерско управление	7 500	0	0
РАЗДЕЛ I.2 - Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	35 680	37 044	54 025
Газопреносна мрежа	32 886	34 914	52 361
Линейна част	32 305	33 630	48 778

Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	263	1 241	3 583
АГРС и ГИС	318	43	0
Съхранение на природен газ	5	0	0
Основни технологични инсталации и системи, експлоатационно поделение	5	0	0
Общи за разпределяне по видове дейности	2 789	2 129	1 665
Линейна част	2 777	1 700	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	0	429	1 665
Комуникационни и информационни системи	12	0	0
РАЗДЕЛ I.3 – Доставка на машини и оборудване	10 783	7 740	8 240

Инвестиционна програма по години за периода 2027 – 2033 г., включваща задължителни инвестиционни дейности за осигуряване на капацитетни възможности на мрежите (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 5

Програма/Раздел	Общо:	Общо:	Общо:	Общо:	Общо:	Общо:	Общо:
	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	2031 г.	2032 г.	2033 г.
ОБЩО Годишна програма за Инвестиции:	26 127	27 558	28 036	29 563	30 141	31 273	32 462
РАЗДЕЛ I. 1. Изграждане на нови обекти	16 191	17 001	17 851	18 743	19 680	20 664	21 697
РАЗДЕЛ I. 2. Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	2 436	2 558	2 686	2 820	2 961	3 109	3 264
РАЗДЕЛ I. 3. Доставка на машини и оборудване	7 500	8 000	7 500	8 000	7 500	7 500	7 500

V. Развитие на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2024 – 2028 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че планираните дейности на дружеството в периода 2024 – 2028 г. имат за цел да осигурят необходимата инфраструктура, която да позволи диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ.

Развитието на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2024 – 2028 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 6

Към 1 януари, в MWh/d	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Входен капацитет	1 351 858	1 359 418	1 459 060	1 466 620	1 474 180
Изходен капацитет	1 661 903	1 669 463	1 716 377	1 861 137	1 868 967

В резултат на предвижданията от реализацията на проекти, гарантиращи енергийната свързаност, независимият преносен оператор е посочил, че с изпълнение на Десетгодишния план ще се осигури сигурност на доставките и диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за България и региона.

В пряка връзка с намеренията за развитие на газовата инфраструктура в региона са и разширението на съществуващото ПГХ „Чирен“, както и модернизацията и рехабилитацията на газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Реализирането на проектите на дружеството е взаимно обвързано и ще допринесе за ефективността и

развитието на единната общеевропейска газова мрежа.

Планът представя проектите с водородна насоченост, включващи адаптиране на газовата инфраструктура за работа с водород до 10% и изграждането на нова инфраструктура за пренос на чист водород на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Газовата инфраструктура има ключова роля за ефективното въвеждане на възобновяеми и нисковъглеродни горива в енергийната система, подпомагайки постигането на въглеродна неутралност до 2050 г.

Очакваният резултат от изпълнението на настоящия План е значително повишаване на качеството и обема на предлаганите от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги, свързани с транспортирането и съхранението на природен газ и е в пряка връзка с превръщането на Р България в значим регионален газов център - хъб, в който се създават технически възможности за вход и изход на потоци природен газ, постъпващи по нови маршрути, допринасяйки за развитието на конкурентен газов пазар в региона и съответстващи на бъдещите прогнози за търсене и предлагане на природен газ на местно и регионално ниво.

VI. Анализ на дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2023 г.:

Съгласно чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, КЕВР наблюдава и контролира изпълнението на Десетгодишния план. Предвид това, с писмо с изх. № Е-15-45-15 от 20.05.2024 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи информация за изпълнението на предвидените инвестиции за 2023 г. по Тригодишната инвестиционна програма (2023 – 2025 г.); информация относно изпълнението на част от проектите в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г. и включването на нови проекти в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.; годишен финансов отчет за 2023 г. и прогнозни парични потоци на дружеството за периода 2024 – 2026 г. С писмо с вх. № Е-15-45-15 от 03.06.2024 г. дружеството е представило изискваната информация, съгласно която разпределението на вложените средства за 2023 г. в хил. лв. по видове лицензионни дейности е посочено в таблица № 7:

Таблица № 7

Разпределение на средства по лицензионни дейности за 2023 г.	Инвестиции План (хил. лв.)	Инвестиции Отчет (хил. лв.)	Изпълнение, %
ОБЩО Годишна програма за Инвестиции:	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.1 Изграждане на нови обекти	(...)	(...)	(...)
I.1.1. Пренос на природен газ по лицензия № Л-214-09/29.11.2006 г.	(...)	(...)	(...)
I.1.2. Пренос на природен газ по лицензия № Л-214-06/29.11.2006 г.	(...)	(...)	(...)
I.1.3. Съхранение на природен газ по лицензия № Л-214-10/29.11.2006 г.	(...)	(...)	(...)
I.1.4. Общи за разпределяне по видове дейности	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.2 Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	(...)	(...)	(...)
I.2.1. Пренос на природен газ по лицензия № Л-214-09/29.11.2006 г.	(...)	(...)	(...)
I.2.2. Пренос на природен газ по лицензия № Л-214-06/29.11.2006 г.	(...)	(...)	(...)
I.2.3. Съхранение на природен газ по лицензия № Л-214-10/29.11.2006 г.	(...)	(...)	(...)
I.2.4. Общи за разпределяне по видове дейности	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.3 Доставка на машини и оборудване	(...)	(...)	(...)

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че няколко основни фактора оказват влияние върху изпълнението на инвестиционната програма, чието времево въздействие не може да бъде прогнозирано при съставяне на плана, основните от които са: продължителността на дейностите за провеждане на обществени поръчки и сключване на договор се обуславят основно от прилагане на разпоредбите на Закона за обществените поръчки; продължителни процедури и неспазване на законовите срокове от контролните органи, експлоатационни дружества и други заинтересовани лица и инстанции при съгласуване и одобряване на подобни устройствени планове, инвестиционни проекти, провеждане на процедури по Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие и получаване на съответните разрешителни документи за проектирането и строителството. Дружеството е посочило, че планираните за реализация през 2023 г. проекти, по които има неусвоени инвестиции, са с преходен характер и тяхното изпълнение, респективно инвестициите за тях, ще бъдат осъществени през 2024 г. или в следващите години.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за изпълнението на следните проекти, включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г. (Таблица 1 и 2), които не са включени в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. и за същите не е представена информация:

- проект *Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен” – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел* (Таблица 1, т. I, 3. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.)

Дружеството посочва, че за обект *Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен” – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер* е изпълнен и въведен в експлоатация през първо тримесечие на 2023 г. Обект *ПГХ „Чирен” ремонт на котелно помещение с подмяна на котел* е включен в Годишната програма за инвестиции и поддръжка за 2024 – 2026 г., но не е изрично посочен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., тъй като неговото изпълнение не е пряко свързано с инвестиции в газопреносната система. Както е посочено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. в Таблица 1 са посочени инвестициите в окрупнен вид за по-съществените обекти от мрежата, за които е взето решение;

- проект *АГРС Дерманци – за газопроводно отклонение Луковит, в КВ Дерманци* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.).

Дружеството посочва, че обект *АГРС Дерманци – за газопроводно отклонение Луковит, в КВ Дерманци* е включен в Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2024 – 2026 г., но не е изрично посочен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., тъй като в Таблица 1 са посочени инвестициите в окрупнен вид за по-съществените обекти от мрежата, за които е взето решение. Обектът не е започнат през 2023 г. по технологични причини;

- проект *Технологична връзка и регулиращ възел Осиково* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.).

Дружеството посочва, че за обект *Технологична връзка и регулиращ възел Осиково* е отпаднала необходимостта от неговото изпълнение и поради тази причина същият не е включен в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.;

- проект *Ново външно ел. хранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ; Складова база „Яна“ - покрит склад за тръби и оборудване* (Таблица 1, т. II, 2. от

Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.).

Дружеството посочва, че обект *Ново външно ел. захранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ* е включен в Годишната програма за инвестиции и поддръжка за 2024 – 2026 г., но не е изрично посочен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., тъй като неговото изпълнение не е пряко свързано с инвестиции в газопреносната система. За обект *Складова база „Яна“ - покрит склад за тръби и оборудване* е отпаднала необходимостта от неговото изпълнение и поради тази причина същият не е включен в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.;

- проект *Терминал за втечен природен газ до гр. Александрополис* (Таблица 1, т. II, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.).

Дружеството посочва, че обект *Терминал за втечен природен газ до гр. Александрополис* е стратегически важен и с ключово значение за развитието на регионалния пазар, диверсификацията и сигурността на доставките. Към момента се извършват технически изпитания на съоръженията и подготовка за въвеждане в експлоатация. Проектът не е включен в Таблица 1 и 2, тъй като планираните плащания за реализиране на инвестицията са извършени от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД до края на 2023 г.

- проект *Изграждане на преносен газопровод с АГРС до Панагюрище и Пирдоп* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.).

Дружеството посочва, че обект *Изграждане на преносен газопровод с АГРС до Панагюрище и Пирдоп* е изпълнен и въведен в експлоатация през второ тримесечие на 2023 г.

- проект *Междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS)* (Таблица 2, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.).

Дружеството посочва, че обект *Междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS)* е изпълнен и въведен в експлоатация през четвърто тримесечие на 2023 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за причините, които налагат удължаване на сроковете за изпълнение на изброените по-долу проекти от Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., спрямо посочените срокове за изпълнение в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.:

- проект *Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец“ и КС „Вълчи дол“* (Таблица 1, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.). Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с необходимост от допълнителни проучвателни дейности за реализация на обекта;

- проект *КС „Вълчи дол“ – ремонт КРУ 6 kV* (Таблица 1, т. I, 1 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.). Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с действителното изпълнение на обекта;

- проект *Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш; Подмяна участък ЛК Горни Богров - ОС Нови Искър* (Таблица 1, т. I, 4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024-2033 г.). Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с действителното изпълнение на обекта;

- проект *Нова информационна система за събиране, архив и визуализация на технологична информация от газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД* (Таблица 1, т. II, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.). Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с действителното изпълнение на обекта;

- проект *Изграждане на нови ГИС и АГРС – изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар* (Таблица 1, т. III., 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.). Дружеството посочва, че срокът е актуализиран, тъй като това е обект, за който се предвиждат ежегодно средства с цел обезпечаване на евентуални разходи при необходимост от изкупуване на активи;

- проект *Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен” – надземна част и сондажен фонд* (Таблица 2, т. I., 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.). Дружеството посочва, че срокът за въвеждане на проекта в експлоатация, който е 2024 г. е представен на стр. 55 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. и е идентичен с представения срок в плана за 2023 – 2032 г. (стр. 58). Таблица 2 - *Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2024 – 2033 г. по окрупнени обекти* на стр. 48 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. представя периода на планираните средства за *Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен” – надземна част и сондажен фонд*.

- проект *Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Провадия“* (Таблица 3, т. 1., 1.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.). Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с необходимост от допълнителни проучвателни дейности за реализация на обекта.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация по отношение на сроковете за изпълнение, стойността на инвестицията, изпълнение на отделни обекти и нововключени обекти за следните проекти:

- проект *Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС и ГРС: АГРС „Самоков” – ново външно ел. хранване, АГРС „Кубрат“ - ново външно ел. хранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. хранване, ГРС „Плевен” - собствен водоизточник за противопожарни нужди, ГРС Шумен - изграждане на метална ограда*, (Таблица 1, т. I, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС и ГРС: АГРС „Самоков” – ново външно ел. хранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. хранване, ГРС „Плевен” - собствен водоизточник за противопожарни нужди, АГРС „Кубрат“ - ново външно ел. хранване, Изграждане на съоръжение против наводнения на ГРС-2* (Таблица 1, т. I, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за увеличаване срока за изпълнение, както и информация, дали *Изграждане на съоръжение против наводнения на ГРС-2* е изпълнено и дали *ГРС Шумен - изграждане на метална ограда* е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.;

Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с действителното изпълнение на обектите. За обект *ГРС Шумен - изграждане на метална ограда* е взето инвестиционно решение за неговото изпълнение при изготвянето на Годишната програма за инвестиции и поддръжка за 2024 – 2026 г. във връзка с предписание на Държавна агенция „Национална сигурност“, поради което този обект е нововключен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. За обект *Изграждане на съоръжение против наводнения на ГРС-2* е отпаднала необходимостта от неговото изпълнение;

- проект *Реконструкция на защитни съоръжения; възстановяване на земното покритие на газопроводи за Гърция и Македония, реконструкция на очистни съоръжения: ОС "Одринци" и ОС "Лозенец" на ТГ-2 Ду 1200; Обвързка за работа в реверсивен режим при КС "Ихтиман"; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница)*, (Таблица 1, т. I, 4.

от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024-2033 г.) и проект *Реконструкция на защитни съоръжения; възстановяване на земното покритие на газопроводи за Гърция и Македония, реконструкция или ремонт на очистни съоръжения: ОС „Стряма”, ОС Кардам на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“, ОС „Одринци“, ОС „Рупча“ и ОС „Лозенец“ на ТГ-2 Ду 1200; Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец” и реконструкция на ОС „Лозенец 1”;* Обвръзка за работа в реверсивен режим при КС „Ихтиман“; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница); Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица) (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за увеличаване срока за изпълнение, както и информация, дали ОС „Стряма”, ОС Кардам на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“, ОС „Рупча“ са реконструирани, дали Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец” и реконструкция на ОС „Лозенец 1” и Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица) са изпълнени;

Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с действителното изпълнение на обектите. Обект ОС „Стряма” е отпаднал от ГПИП 2024 – 2026 г. поради наличието на технологични причини. За обекти ОС Кардам на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“ и ОС „Рупча“ е отпаднала необходимостта от тяхното самостоятелно изпълнение. Обект Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец” и реконструкция на ОС „Лозенец 1” е изпълнен и въведен в експлоатация през второ тримесечие на 2023 г. Обект Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица) ще бъде изпълнен от експлоатационния персонал на дружеството;

- проект *Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо-турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р. Гърция и Р. Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“; Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран "Б" при КС „Ихтиман“ до с. Венковец; Подмяна на участък Ду 1000 на Транзитен газопровод от КС „Лозенец“ до границата с Р Турция,* (Таблица 1, т. I, 4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо-турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р. Гърция и Р. Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“; Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран "Б" при КС „Ихтиман“ до с. Венковец* (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за увеличаване срока за изпълнение, както и информация, дали Подмяна на участък Ду 1000 на Транзитен газопровод от КС „Лозенец“ до границата с Р Турция е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.;

Дружеството е посочило, че срокът е актуализиран във връзка с действителното изпълнение на обектите. Обект *Подмяна на участък Ду 1000 на Транзитен газопровод от КС „Лозенец“ до границата с Р Турция* е нововключен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.;

- проект *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Севлиево, Разград и Пловдив,* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Севлиево, Разград, Пловдив, Перник* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). Изискано е от

дружеството да представи информация за изпълнението на обект *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводно отклонение за Перник*, тъй като не е включено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.

Дружеството е посочило, че за обект *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводно отклонение за Перник* е отпаднала необходимостта от неговото изпълнение;

- проект *Газопровод свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД в района на с. Бутан*, (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Газопровод от ПГХ „Чирен“ до КВ „Бутан“* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). Изискано е от дружеството да представи информация за промяната на името на проекта.

Дружеството е посочило, че промяната на името е в съответствие с точното дефиниране на крайното място на обекта в изработения през 2023 г. инвестиционен проект;

- проект *Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения/пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Плевен, Пазарджик, Шумен, Нови пазар и Исперих*, (Таблица 3, т. 2., 2.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024-2033 г.) и проект *Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения/пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Плевен и Пазарджик* (Таблица 3, т. 2., 2.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). Изискано е от дружеството да посочи причини за повишаване на стойността на инвестицията, както и за увеличаване на срока за изпълнение. Изискано е от дружеството да представи информация дали *Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Шумен, Нови пазар и Исперих*, е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.;

Дружеството е посочило, че обект *Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Шумен, Нови пазар и Исперих*, е нововключен в проекта на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г., поради което стойността му за изпълнение е включена в общата стойност на т.2.2.1. от Таблица 3 на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. и същата е увеличена. Срокът за изпълнение на проекта е съобразен с прогнозното изпълнение на отделните очистни съоръжения;

- проект *Преносен газопровод с АГРС до Банско и Разлог* (Таблица 3, т. 2., 2.2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Банско и Разлог* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). От дружеството е изискано да посочи причини за повишаване на стойността на инвестицията и за увеличаване срока за изпълнение. Отделно от това е изискано да посочи кога за първи път е включен този проект в съответния десетгодишен план на дружеството и причини, които налагат отлагане и забавяне на този проект във всички десетгодишни планове до момента:

Дружеството е посочило, че очакваната стойност на инвестицията на „Булгартрансгаз“ ЕАД за реализация на проекта е актуализирана въз основа на извършени действителни разходи по изпълнени аналогични обекти, като стойността за строително-монтажни работи е увеличена с процент, изчислен в съответствие с Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация (Методиката), приета с Постановление № 290 от 27.09.2022 г. на Министерски съвет. Въз основа на актуализираната очаквана стойност на инвестицията е изготвен финансов анализ за оценка на рентабилността на проекта, разглеждащ неговата жизнеспособност и възможностите за реализация. В анализа е приложен инкрементален подход и са взети предвид очакваните инвестиционни и оперативни разходи, очакваните приходи при експлоатация и вече

полученото безвъзмездно финансиране за предпроектни дейности. Дружеството посочва, че са настъпили значителни изменения в икономическа среда спрямо момента на първоначалното планиране на проекта, като очакваните инвестиционни разходи са нараснали спрямо първоначалните разчети и към момента се определят на 44 454 хил. лева. „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че това налага преразглеждане на необходимостта от инвестицията, като се вземе предвид актуалната инвестиционна програма на Дружеството. Въз основа на извършения анализ е потвърдено заключението, че изграждането на преносен газопровод с АГРС до общините Банско и Разлог е неефективно и икономически нецелесъобразно, ако оставащите разходи за реализиране на проекта са изцяло за сметка на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Проектът би имал финансова обоснованост само след привличането на значително по обем (в порядъка на 88%) безвъзмездно финансиране. Във връзка с гореизложеното, след разглеждане от Експертния технико-икономически съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, е взето решение проект *Изграждане на преносен газопровод с АГРС до общините Разлог и Банско* да бъде прехвърлен от Инвестиционната програма „Булгартрансгаз“ ЕАД в Програмата за прединвестиционна подготовка с актуализирани финансови параметри, като продължи търсенето на варианти за външно безвъзмездно финансиране в размер, осигуряващ ефективност и икономическа обоснованост на реализацията на проекта. Дружеството посочва, че обектът е включен за първи път в Таблица 1 в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2015 – 2024 г., като преди това е посочван в Таблица 3 като обект, за който не е било взето инвестиционно решение. Дългият период от време при изпълнение на процедурите за получаване на разрешения във връзка с проекта, както и по придобиване на необходимите вещни права за обекта и драстичното повишаване на инфлацията, резултат от пандемията от Ковид-19 и войната в Украйна е наложила необходимост от актуализиране, както на прогнозната стойност на инвестицията, така и на очаквания срок за изпълнение на проекта.

С писмо с изх. № Е-15-45-15 от 12.06.2024 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД следните данни и информация: изчисления, съгласно които са актуализирани инвестиционните разходи за осъществяване на проекта „Изграждане на преносен газопровод с АГРС до общините Разлог и Банско“; аргументи и изчисления, с които се доказва, че изграждането на преносен газопровод с АГРС до Банско и Разлог е неефективно и икономически нецелесъобразно без привличането на значително по обем безвъзмездно финансиране; ефекта, който ще окаже върху цялата система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, реализирането на проекта без посоченото безвъзмездно финансиране, включително върху цените за достъп и пренос на природен газ през газопреносната система.

В писмо с вх. № Е-15-45-15 от 19.06.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че изчисленията, съгласно които са актуализирани инвестиционните разходи за проекта, са направени на база действителните разходи по изпълнени към м. септември 2023 г. аналогични обекти на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Действителните разходи за „СМР, материали и оборудване“ са увеличени с процент, изчислен по формулата от Методиката, а действителните разходи за останалите необходими дейности са експертно увеличени в съответствие с получени оферти или действащи договори към м. септември 2023 г. Инвестиционните разходи по проекта обединяват всички разходи, осъществени по време на 5-годишната инвестиционна фаза на проекта, а именно от 2023 до 2027 г. Общата инвестиционна стойност на проекта е в размер на 44 454 хил. лв. без ДДС. От посочените инвестиционни разходи 408 хил. лв. или 0,92% са безвъзмездно финансирани от средства по Международен фонд „Козлодуй“.

Според дружеството актуализираният размер на инвестиционните разходи е определен на база следните изходни данни и допускания:

Разходите за проектиране са действителни разходи по договор за проектиране № 2699/04.01.2017 г. на обекта и разходи за актуализация на изготвения инвестиционен

проект, изчислени като (...) % от времето за проектиране по договор № 2699/04.01.2017 г. (човекочасове) умножено по часова ставка от (...) лв./час, без ДДС.

Разходите за строително-монтажни работи (СМР), материали и оборудване включват: разходи за АГРС, прогнозиран предвид стойността на действителните разходи за доставката на оборудване и материали и изграждане на АГРС (...), актуализирана с (...) %, като процентът е изчислен по Методиката за периода от представяне на офертата през м. януари 2020 г. до м. септември 2023 г.; разходи за Газоизмервателна станция (ГИС), прогнозиран въз основа на стойността по част „Технологична-Газоизмервателна станция от обект: (...) (без стойността на оборудване и тръби 28" и мостов кран), която е интерполирана за съответния брой линии и актуализирана с (...) %, като процентът е изчислен по Методиката за периода от представяне на офертата през м. февруари 2021 г. до м. септември 2023 г.) и разходи за линейна част и очистно съоръжение (пускова и приемна станции) - договорената стойност за етап „Линейната част“, етап „Пусково/приемна (...) и етап „Пусково/приемна (...) от обект (...) интерполирана за съответния диаметър и дължина на линейната част;

Разходи за Консултант по чл. 166 от ЗУТ, прогнозиран на база договорената стойност за консултантска дейност за обект (...);

Вещни права - собственост и сервитут включват: сума от размера на обезщетенията за сервитут за община Разлог и експертно определен размер на обезщетенията за сервитут за община Симитли, чрез интерполация, както и за придобиване на собственост е приета цена от (...) хил. лв./дка.

Обезщетения по време на СМР - според действителните разходи за обезщетения, платени за обект (...) за (...) стопански години.

Такси и други, прогнозната стойност за бъдещи такси е изчислена на база (...) лв./км, като същата е получена на база действително платени и планирани разходи за такси за обект „(...)“.

Археология, стойността на прекратен договор за обекта № (...) г. с Националният археологически музей (НАИМ) на БАН, експертно увеличена, като са използвани получени оферти за периода (...) г.

Според „Булгартрансгаз“ ЕАД планираната дължина на преносния газопровод до Банско и Разлог е около 37 км, максимален дебит 30 000 м³/ч, диаметър DN 250 и работно налягане PN 54 bar. Предвижда се трасето на довеждащия газопровод до АГРС Разлог/Банско да преминава през землищата на с. Полето, гр. Симитли, с. Градево, с. Брежани и гр. Разлог. В землището на гр. Разлог е предвидено да се изгради автоматична газорегулираща станция. Във връзка с необходимостта от актуализиране на планираните инвестиционни разходи за реализация на проекта през 2023 г. е изготвен съответния финансов анализ. Основната цел на извършения финансов анализ е да се установи размерът на очакваните разходи по проекта, очакваните приходи и прогнозният размер на оперативната печалба от инвестицията. Финансовият анализ разглежда рентабилността и финансовата жизнеспособност на проекта и ги идентифицира от гледна точка на възможностите за реализация. Основните цели на финансовия анализ са да: анализира общата рентабилност на проекта; оцени финансовата жизнеспособност на проекта; изчисли паричните потоци от проекта, генерирани по време на разглеждания период. При изготвяне на анализа са приети следните допускания: всички парични потоци, генерирани от проекта през наблюдавания период, са посочени в хил. лева; анализът се извършва само за действителните приходи и разходи по проекта, разглежданият период на анализа включва инвестиционна и експлоатационна фаза на проекта. Инвестиционната фаза е определена за периода между 2023 г. и 2027 г.; експлоатационната фаза на проекта е от 2028 г. до 2047 г., т.е. 20 години; остатъчната стойност на проекта е определена като балансова стойност на активите към края на разглеждания период; финансовите прогнози са изчислени в реални цени, на база 2023 г., с отчитане на инфлацията; използвана е финансова дисконтова норма

в размер на 6,69% равна на среднопотеглената норма на възвръщаемост на капитала на дружеството преди данъчно облагане, одобрена с Решение № НПП-1 от 02.10.2020 г. на КЕВР. Финансовият анализ е разработен в базовия си вариант при финансиране със собствени средства на организатора на проекта и при алтернативните сценарии с безвъзмездна финансова подкрепа и следва логиката на инкременталния подход, като всички стойности касаят единствено конкретния проект, като базовата инфлация е заложена в размер на 2,1% годишно, съответстваща на целевата за Европейския съюз в дългосрочен план.

Оперативните разходи включват тези разходи, свързани с лицензионната дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД за пренос на природен газ през територията на Република България, а именно: разходи за материали; разходи за външни услуги; разходи за заплати и възнаграждения, включително социални осигуровки и други разходи. За разглеждания период оперативните разходи нарастват с процента на прогнозната базова инфлация приета в допусканията. Общите оперативни разходи са оценени в размер на 1% от инвестиционните разходи за осъществяване на проекта.

Инвестиционните разходи по проекта обединяват всички разходи, осъществени по време на инвестиционната фаза на проекта, общо 5 години от 2023-2027 г. Общата инвестиционна стойност на проекта е в размер на 44 454 хил. лв. без ДДС, като инвестиционните разходи по години, изразени като процент от общите са ,както следва: (...) % за 2023 г. ; (...) % за 2024 г.; (...) % за 2025 г.; (...) % за 2026 г. и (...) % за 2027 г.

Приходите са изчислени на база на очакваните количества природен газ, преминали през газопровода, и прогнозните средни стойности на разходите за пренос на природен газ до Изходна зона България за газова година 2023/2024, индексирани за разглеждания период на експлоатация с прогнозния средногодишен ръст на цените за достъп и пренос. Прогнозните количества за пренос през газопровода са определени на база на заявени от „Овергаз Мрежи“ АД потребявани количества съгъстен природен газ за общините Банско и Разлог през 2022 г. в размер от 30 921 MWh/г., като за разглеждания период е прогнозиран ръст на пренесените количества, достигащи до 208 716 MWh/г. в края на периода.

В зависимост от дела на финансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД и дела на предвидено грантово финансиране са разгледани различни варианти, посочени в таблица № 8:

Таблица № 8

Параметър	Вариант 1 100% финансиране от "Булгартрансгаз" ЕАД	Вариант 2 50% финансиране от "Булгартрансгаз" ЕАД и 50% грантово финансиране	Вариант 3 20% финансиране от "Булгартрансгаз" ЕАД и 80% грантово финансиране	Вариант 4 12% финансиран е от "Булгартрансгаз" ЕАД и 88% грантово финансиран е
Общо инвестиционни разходи, хил. лв.	44 454	44 454	44 454	44 454
Разходи финансирани от организатора, хил. лв.	44 454	22 227	8891	5334
Разходи финансирани по грантово споразумение, хил. лв.	0	22 227	35 563	39 120
Финансова норма на дисконтиране	6,69%	6,69%	6,69%	6,69%
Нетна настояща стойност, хил. лв.	(31 283)	(13 402)	(2 673)	188
Вътрешна норма на възвръщаемост	-3,78%	-0,46%	4,19%	6,92%
Период на изкупуване на	>20	>20	20	20

инвестицията, год.				
Съотношение Ползи/Разходи	0,215	0,390	0,762	1,022

От представената информация е видно, че финансовите индикатори нетна настояща стойност и вътрешна норма на възвръщаемост са неблагоприятни при първите три разглеждани варианта, като при първите два варианта очакваната финансова възвръщаемост е отрицателна, а при третия е значително по-ниска от утвърдената от КЕВР норма на възвръщаемост за текущия регулаторен период. Предвид това, може да се приеме, че проектът е търговски нежизнеспособен без допълнителна финансова помощ по грантови схеми.

Вземайки под внимание остатъчната стойност на проекта, определена към края на 20-тата година от експлоатацията му, периодът на изкупуване за варианти 3 и 4 се определя на 20 години. За варианти 1 и 2 периодът на изкупуване на инвестицията е по-голям от 20 години. Финансовите индикатори нетна настояща стойност и вътрешна норма на възвръщаемост са благоприятни само във вариант 4 при 12% финансиране от организатора на проекта, и 88% грантово финансиране.

От направения анализ могат да се направят изводите, че осъществяването на проекта „Изграждане на преносен газопровод с АГРС до общините Разлог и Банско“ е неефективно и икономически нецелесъобразно, при финансиране изцяло за сметка на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Проектът би имал финансова обосноваемост само след привличането на значително по обем допълнително безвъзмездно финансиране с публични средства.

Осъществяването на проекта при липса на безвъзмездно финансиране или ниско ниво на дела на безвъзмездното финансиране ще доведе до увеличаване, както на регулаторната база на активите, така и на общите оперативни разходи и амортизациите, определящи необходимите годишни приходи за лицензионната дейност „пренос“, но от своя страна, поради очакваната ниска реализация на услуги по достъп и пренос на природен газ в следствие, проектът не би довел до адекватно увеличаване на преноса на природен газ.

Във връзка с това, при равни други условия, осъществяване на инвестицията би довело до покачване на цените за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, като по този начин допълнителните приходи вследствие на покачване на цените от използването на останалата част от газопреносната система ще субсидират липсата на адекватни приходи от проекта.

Според заявителя годишният недостиг на приходи при осъществяване на проекта със 100% финансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД се оценява на 3984 хил. лв. В този случай, тези приходи ще бъдат събирани от други точки на входно-изходната тарифна система, включително и точките в състава на изходна зона България.

- *Проект за довеждаща газопреосна инфраструктура с високо налягане за хранване на потребители - Източномаришкия регион, (Таблица 3, т. 2., 2.3. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура, подходяща за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива, за хранване на потребители в източномаришкия възлищен басейн (Таблица 3, т. 3., 3.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). Изискано е да се посочи разликата между двата проекта.*

Дружеството е посочило, че с цел навременната му реализация и осигуряване на достъп до газопреосна инфраструктура с високо налягане за хранване на потребители в Източномаришкия регион, както и предвид липсата на безвъзмездно финансиране от европейски фондове и програми, проектът, включен в Десетгодишния план за периода

2024 – 2033 г., е с оптимизирано трасе, характеристики и очаквана стойност на инвестицията и не предвижда пригодност за 100% пренос на водород;

- *Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от Гърция към България и от България към Северна Македония в два варианта* (Таблица 3, т. 3., 3.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Изграждане на “готова за бъдещето” газова инфраструктура за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от Гърция към България в IP Кулата/Сидирокастро и от България към Северна Македония в IP Кюстендил/Жидилово* (Таблица 3, т. 3., 3.2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). От дружеството е изиска информация, дали това е същия проект, одобрен от Комисията в процедурата за добавен капацитет съгласно Регламент на Комисията (ЕС) 2017/459 от 16 март 2017 за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент 2017/459), а именно: проект между DESFA и „Булгартрансгаз“ ЕАД за процедурата за добавен капацитет от 2023 г. за IP Кулата/Сидирокастро.

Дружеството е посочило, че това е проектът, одобрен от Комисията с Решение № ПДК-4 от 26.04.2024 г., с актуализирани и прецизирани трасе, характеристики и очаквана стойност на инвестицията спрямо Десетгодишния план за периода 2023 – 2032 г. Планираният срок за реализация е актуализиран предвид липсата на възможност за финансиране чрез плана REPowerEU. Отчитайки нивото на търсене, регистрирано по време на извършената оценка на пазарното търсене в рамките на необвързващата фаза от процедурата за добавен капацитет, проведена през 2023 г., е разработен разширен вариант на проекта (Ниво 2) с по-високо ниво на планиран добавен капацитет;

- *Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от България към Румъния*, (Таблица 3, т. 3., 3.2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024-2033 г.) и проект *Изграждане на “готова за бъдещето” газова инфраструктура за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от България към Румъния* (Таблица 3, т. 3., 3.3. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). От дружеството е изискано да посочи причините за увеличаване срока за изпълнение. От дружеството е изискана и информация, дали това е същия проект, одобрен от Комисията в процедурата за добавен капацитет съгласно Регламент 2017/459, а именно: Проект за добавен капацитет на българо-румънската граница между „Булгартрансгаз“ ЕАД и ТРАНСГАЗ.

Дружеството е посочило, че това е същият проект, одобрен от Комисията в рамките на цитираната процедура за добавен капацитет с актуализирани и прецизирани трасе, характеристики и очаквана стойност на инвестицията спрямо Десетгодишния план за периода 2023 – 2032 г. Планираният срок за реализация е актуализиран предвид липсата на възможност за финансиране чрез плана REPowerEU;

- проект *Смарт надграждане на съществуващата газопреносна мрежа с цел интегриране на водород до 10% в мрежата*, (Таблица 3, т. 4., 4.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.) и проект *Смарт надграждане на съществуващата газопреносна мрежа и свързаните с мрежата активи за ефективно интегриране на нисковъглеродни и възобновяеми газове* (Таблица 3, т. 3., 3.4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.). От дружеството е изискано да посочи дали двата проекта са идентични, както и причините за увеличаване срока за изпълнение.

Дружеството е посочило, че проектите са идентични по своите цели, обхват и технически характеристики. Срокът за изпълнение е актуализиран във връзка с предприети дейности проектът да получи статут на проект от общ интерес за ЕС, което ще позволи частичното безвъзмездно финансиране на неговата реализация от Механизма за свързване на Европа;

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за обосновка на включването на следните нови проекти в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г.:

- проект *Водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 1) част от водороден интерконектор между България и Гърция* (Таблица 3, т. 4., 4.2.);
- проект *Водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 2) в посока към Румъния* (Таблица 3, т. 4., 4.3.);

Проектът *Водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 1) част от водороден интерконектор между България и Гърция* е включен в публикувания от Европейската комисия на 28.11.2023 г. Първи списък с проекти от общ интерес и проекти от взаимен интерес в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/869. Първата фаза на проекта представлява българската част от водороден интерконектор между Гърция и България, чиято цел е осигуряване на условия за пренос на водород от/към Гърция и до региона на гр. София. Реализирането на Фаза 1 на проекта предоставя възможност и за по-нататъшно развитие (разширяване) на инфраструктурата както във вътрешността на страната, така и до точка на трансгранично междусистемно свързване с Румъния и страните от региона. По този начин инфраструктурата ще има важен принос за реализирането на югоизточния приоритетен коридор, който ще осигури маршрут за пренос на зелен водород от Югоизточна до Централна Европа - както от местно производство, така и от внос. В тази връзка „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че разработва проект *Водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 2) в посока към Румъния*, който представлява продължение/разширение на инфраструктурата на Фаза 1. Предприети са стъпки, втората фаза на проекта също да придобие статут на проект от общ интерес, като една от стъпките в този процес е включването на втората фаза на водородната инфраструктура в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2024 – 2033 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Включването на проектите за изграждане на водородопреносна инфраструктура отразява ангажираността на „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с политиките на ЕС, насочени към енергиен преход, декарбонизация на сектора и съответно поетапно увеличение на използването на алтернативни екологосъобразни енергоносители, в това число водород.

V. Финансово-икономическо състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2023 г.

Финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2023 г. е разгледано и анализирано въз основа на представения от дружеството годишен финансов отчет за 2023 г. От него е видно, че дружеството отчита печалба в размер на 210 584 хил. лв. Отчетените приходи през 2023 г. са в размер на 975 615 хил. лв., а отчетените разходи са в размер на 741 553 хил. лв. Общата сума на активите на дружеството е в размер на 7 404 431 хил. лв. за 2023 г. като нетекущите активи са 6 820 287 хил. лв., а текущите активи на дружеството са 584 144 хил. лв. Собственият капитал на дружеството е в размер на 5 092 234 хил. лв. за 2023 г. Нетекущите пасиви са в размер на 1 751 095 хил. лв., а текущите пасиви на дружеството са в размер на 561 102 хил. лв. От представените парични потоци за 2023 г. е видно, че паричните средства и еквиваленти в края на годината са с положителни стойности.

Сравнението на финансовите показатели за 2022 г. и 2023 г. показва следното: Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал от 0,73 за 2022 г. се увеличава на 0,75 за 2023 г., което показва, че дружеството може да е имало затруднение при инвестиции със собствени средства в нови дълготрайни активи. Коефициентът на обща ликвидност е 1,04 за 2022 г. и запазва стойността си за 2023 г., което показва, че дружеството не е изпитвало затруднения при погасяването на текущите си задължения със свободни оборотни средства. Коефициентът на финансова автономност от 1,97 за 2022 г. се увеличава на 2,20 за 2023 г. и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойностите на коефициента са

над единица, което показва добра финансова автономност. *Коефициентът на финансова задължнялост* от 0,51 за 2022 г. намалява на 0,45 за 2023 г. и показва степента на зависимост на дружеството от своите кредитори за покриване на задълженията си. Стойността на коефициента определя колко задължения са отчетени на 1 лв. собствен капитал. Към 31.12.2023 г. са отчетени 0,45 лв. задължения на 1 лв. собствен капитал.

С писмо с изх. № Е-15-45-15 от 20.05.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискано да представи прогнозни парични потоци за периода 2024 – 2026 г. по години, като с писмо с вх. № Е-15-45-15 от 03.06.2024 г. дружеството е представило изисканите данни. Паричните потоци обхващат всички парични постъпления и плащания през съответната година от три групи дейности на дружеството – оперативна (основна), инвестиционна и финансова. В края на всяка една година от периода 2024 – 2026 г. прогнозираните парични наличности са с положителни стойности.

За периода 2024 – 2026 г., включващ инвестиционни дейности, за които е взето крайно инвестиционно решение, нетните парични потоци на „Булгартрансгаз“ ЕАД се изменят, както следва: *от оперативната дейност*: (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г.; *от инвестиционната дейност*: (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г.; *от финансовата дейност* (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г.

Нетното изменение на паричните средства и паричните еквиваленти е (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г. Парите и паричните еквиваленти в началото на периода са, както следва: (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г. Парите и паричните еквиваленти в края на периода са, както следва: (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г. Парите и паричните еквиваленти в края на периода с включени обезпечения са, както следва: (...) хил. лв. за 2024 г., (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г.

Очакваните парични потоци за периода 2024 – 2026 г. показват, че дружеството ще може да изпълнява лицензионните си задължения.

VI. Защитена по закон информация, съдържаща се в подаденото от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление и приложените към него документи, която не следва да бъде разгласявана:

С писма с вх. Е-15-45-15 от 03.06.2024 г. и с вх. Е-15-45-15 от 19.06.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че в следните данни и информация, част от настоящата преписка, се съдържа търговска тайна: Таблица към т. 1 с информация относно инвестициите на „Булгартрансгаз“ ЕАД през 2023 г. и прогнозни парични потоци за периода 2024 – 2026 г., както и предоставената информация по проект „Преносен газопровод с АГРС до Банско и Разлог“. Посочените документи и информация се считат за търговска тайна от „Булгартрансгаз“ ЕАД предвид факта, че съдържат чувствителна информация за стопанската дейност на дружеството, която не е публично известна, чието запазване в тайна е в интерес на „Булгартрансгаз“ ЕАД и чието разкриване може да доведе до икономическо предимство на заинтересовани страни.

Съгласно чл. 18 от ЗЕ председателят на Комисията, нейните членове и служителите на нейната администрация, са длъжни да не разгласяват информация, обявена за търговска тайна от заявителите и лицензиантите, ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, или до застрашаване на търговския интерес на трети лица.

С оглед гореизложеното, искането за заличаване на търговска тайна е основателно, като при публикуването на доклада следва да бъде заличена посочената информация.

Изказвания по т.1.:

Докладва М. Димитров. В Комисията е постъпило заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода

2024 – 2033 г. Изискването за одобряване на Десетгодишния план произтича от ЗЕ, като в него е транспонирано изискването на Директива № 2009/73/ЕО и Регламент (ЕС) 2017/715, че операторът на газопреносна мрежа разработва и внася за одобрение в националния регулаторен орган Десетгодишен план за развитие на мрежата.

Представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД Десетгодишен план съдържа кратко представяне на дружеството като комбиниран газов оператор, извършващ дейности по пренос и съхранение на природен газ. Направено е описание на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ. Разгледан е пазарът на природен газ в страната и региона. Представена е информация за пренесените количества природен газ от „Булгартрансгаз“ ЕАД по години.

Представен е и сценарий за търсенето на капацитет и източници за задоволяване на търсенето. Описани са мерките за гарантиране сигурността на доставките на природен газ, включително оценката на риска и формулата N-1 в изпълнение на регламента за гарантиране сигурността на доставките.

Планът е структуриран в три основни групи, в които са дефинирани конкретните обекти, график за тяхното изпълнение и очакваният размер на инвестициите.

Първата група включва инвестициите, за които вече е взето решение и които са предвидени за изпълнение през периода 2024 – 2026 г. (това е тригодишната инвестиционна програма). Това са проекти, които са свързани с реконструкция, рехабилитация и основни ремонти за тригодишния период, включващи инвестиции в компресорни станции, в съществуващи АГРС и ГРС, инфраструктура по двете лицензии за пренос на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Включени са инвестиции за изграждане на нови обекти към съществуващата инфраструктура, необходими за повишаване на ефективността на експлоатацията и инвестиции по отношение на газопреносната инфраструктура и спомагателните съоръжения към нея. Включени са и проекти за достъп до природен газ на нови общини, както и нови крайни потребители. Тук са включени инвестициите за изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции.

Втората група проекти включва инвестиции, чието изпълнение е в зависимост от развитието на международни проекти, изпълнявани на територията на страната в периода 2024 – 2033 г. Това са проекти за осигуряване на възможност за диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ. Тук е включен проектът за разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“.

Третата група проекти са за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2024 – 2033 г., за които все още не е взето окончателно инвестиционно решение, но са налице инвестиционни намерения за тяхното осъществяване през десетгодишния планов период. Това са проекти, свързани с двете лицензии на „Булгартрансгаз“ ЕАД за пренос на природен газ, както и проекти с водородна насоченост. Проектите с водородна насоченост са следните: смарт надграждане на съществуващата газопреносна мрежа с цел интегриране на водород до 10% в мрежата, както и проекти за водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 1) част от водороден интерконектор между България и Гърция и водородопреносна инфраструктура в България (Фаза 2) в посока към Румъния.

Представеният Десетгодишен план има изискуемото съдържание съгласно чл. 81, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 1 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Предвидените инвестиции в тригодишната програма, за която е взето окончателно инвестиционно решение, са както следва:

За 2024 г. планираните инвестиции са в размер на 363 700 000 лв., за 2025 г. са в размер на 173 181 000 лв., а за 2026 г. са 64 593 000 лв.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от Комисията информация за изпълнението на конкретни проекти, които са включени в последния одобрен от КЕВР бизнес план за периода 2023 – 2032 г. Информацията е подробно представена в доклада.

Изискана е информация за конкретни проекти, тъй като някои са били отложени във времето и стойността на инвестициите е повишена, а други не са били включени.

По отношение на проекта за Банско и Разлог. Това е един от проектите, за които също е изискана допълнителна информация. При представяне на Десетгодишния план, за този проект е установено, че се отлага изпълнението. В последния одобрен от Комисията бизнес план, крайният период за изпълнение на този проект е 2025 г., с инвестиция в размер на 32 927 000 лв. В сегашния Десетгодишен план този период е отложен за 2028 г. Това е извън тригодишната инвестиционна програма за взето инвестиционно решение. Инвестицията е увеличена и е в размер на 43 645 000 лв.

Изискана е подробна информация със съответните изчисления и обосновка за този проект. Дружеството е посочило, че очакваната стойност на инвестицията за реализация на проекта е актуализирана въз основа на извършени действителни разходи по изпълнени аналогични обекти за довеждащи газопроводи до определени общини. Посочва се, че са настъпили значителни изменения в икономическата среда, спрямо момента на първоначалното планиране на проекта.

Очакваните инвестиционни разходи са нараснали спрямо първоначалните разчети и към момента се определят на 44 454 000 лв. „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че това налага преразглеждане на необходимостта от инвестицията, като се вземе предвид актуалната инвестиционна програма на дружеството.

Посочена е и информация за подробните разходи и приходи по проекта. В доклада е посочено в какво се състоят разходите за реализиране на този проект, какви приходи се очаква да бъдат реализирани чрез него и дела на предвиденото грантово финансиране. „Булгартрансгаз“ ЕАД е разгледало четири различни варианта, които са представени в Таблица № 8 от доклада.

Първият вариант предвижда 100% финансиране на проекта от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Вторият вариант предвижда финансиране на 50% от страна на дружеството и 50% грантово финансиране. Третият вариант предвижда 20% финансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД и 80% грантово финансиране. Четвъртият вариант е с 12% финансиране от дружеството и 88% грантово финансиране.

При първите три варианта нетната настояща стойност е отрицателна. Вътрешната норма на възвръщаемост за първите два варианта е отрицателна, като при трети и четвърти вариант е положителна. При първите два варианта периодът на откупуване на инвестицията е повече от 20 години, докато при третия и четвъртия вариант е 20-годишен период на откупуване на инвестицията.

От анализа „Булгартрансгаз“ ЕАД е направило изводи, че осъществяването на проекта за изграждането на преносен газопровод с АГРС до общините Разлог и Банско не е ефективно и е икономически несъобразно при финансиране, което е изцяло за сметка на дружеството. Проектът би имал финансова обосноваемост само след привличането на значително по обем допълнително безвъзмездно финансиране с публични средства. Посочва се, че осъществяването на проекта при липса на безвъзмездно финансиране или на ниско ниво на дела на безвъзмездното финансиране ще доведе до увеличаване както на регулаторната база на активите, така и на общите оперативни разходи, амортизациите, необходимите годишни приходи за лицензионната дейност по пренос на природен газ. Поради очакваната ниска реализация на услуги по достъп и пренос на природен газ, проектът не би довел до адекватно увеличаване на преноса на природен газ.

Осъществяване на инвестицията би довело до покачване на цените за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, като по този начин допълнителните приходи вследствие покачването на цените от използването на останалата част от газопреносната система ще субсидират липсата на адекватни приходи от проекта.

Според заявителя, годишният недостиг на приходи при осъществяване на проекта

със 100% финансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД се оценява на 3 984 000 лв. В този случай, тези приходи ще бъдат събирани от други точки на входно-изходната тарифна система, включително и точките в състава на изходна зона България.

Проектът е икономически ефективен при 12% финансиране от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД и 88% грантово финансиране, при което вътрешната норма на възвръщаемост е 52%, а нетната настояща стойност е положителна при този вариант.

Дружеството е посочило следната информация, която не следва да бъде разгласявана: извършените инвестиции от „Булгартрансгаз“ ЕАД през 2023 г. и прогнозни парични потоци за периода 2024 – 2026 г., както и предоставената информация, със съответните изчисления, за преносния газопровод с АГРС до Банско и Разлог.

Искането за заличаване на търговска тайна е основателно, като при публикуването на доклада следва да бъде заличена посочената информация.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 81г, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 113, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43 и чл. 49 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага Комисията да вземе следните решения:

- 1. Да приеме настоящия доклад;*
- 2. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;*
- 3. Да покани, чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, за участие в общественото обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г., заинтересовани лица – настоящи или бъдещи ползватели на мрежата;*
- 4. Да определи 14-дневен срок за предоставяне на становища по Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г.;*
- 5. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация с изключение на данните, достъпни в публичните регистри и/или публично оповестени от „Булгартрансгаз“ ЕАД, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.*

Бл. Голубарев каза, че иска да се спре на факта, с който М. Димитров подробно е запознал Комисията. Това е неефективността на газопровода Разлог-Банско. Бл. Голубарев поясни, че е запознат с идеята за този газопровод и с неговото развитие. Той става рентабилен при 12% участие. На общественото обсъждане се очаква реакция за този газопровод от „Овергаз“ и най-вероятно това ще послужи като аргумент, защото единственото, което се вижда е аргументирано отпадане на този газопровод. Бл. Голубарев каза, че това е така, колкото и на него да не му се иска, защото всеки един газопровод води до нещо по-добро за потребителите, поне в този район. Другото, което права впечатление е, че вече се говори за трансграничен пренос на водород. Доколко това ще е ефективно ще покаже бъдещето, но явно, че посоката е натам.

Ал. Йорданов каза, че подкрепя предложението на работната група, но има няколко коментара. Първият от тях касае мотивите му да подкрепи предложението. Учредените по силата на директивата и националното законодателство правомощия на регулатора се свеждат до оценка на Десетгодишния план единствено и само от формална страна, т.е. доколко той съдържа необходимата информация и доколко процедурата по неговото обсъждане и приемане е спазена. Компетенциите на регулатора не засягат целесъобразността на този Десетгодишен план, тъй като това е елемент от енергийната политика, която се изпълнява от изпълнителната власт и в частност от националния

преносен оператор. Ал. Йорданов каза, че ще се въздържа от коментари по целесъобразност и ефективност на инвестициите, но ще направи коментар във връзка със защитената по закон информация, за която се иска заличаване. Ал. Йорданов каза, че е силно озадачен от това, че преносният оператор, чиято основна дейност е да осъществява инвестиции в газопреносната мрежа и именно затова се подлагат на обсъждания тези Десетгодишни планове, иска заличаване на информацията за инвестициите, осъществени през предходния период. Може да се намери някакво формално основание такава информация да се класифицира като защитена по закон, но въпреки всичко това говори за много висока степен на непрозрачност на инвестициите на газопреносния оператор, за жалост. Ал. Йорданов каза, че по негово мнение това в известна степен обезсмисля провеждането на обществено обсъждане и изслушване на мнението на други заинтересовани страни, тъй като те няма да разполагат с адекватна информация, въз основа на която да направят своята преценка и становища по проекта за Десетгодишен план. Ал. Йорданов поясни, че казва всичко това с голямо съжаление, защото националният газопреносен оператор е държавно дружество с възложени по закон много отговорности, голяма част от тях са обществено значими. Освен цялата тази потайност, в това число и при изработването на Десетгодишния план, тъй като той се приема със съответните приплъзвания върху години, се вижда и смяна на приоритетите в хода на изпълнението му. Вижда се не само конюнктурна, но и стратегическа промяна по отношение на обслужването на преноса на природен газ и водород през България. Въпреки всичко, следва да се отбележи, че националният газопреносен оператор е създаден предимно с цел да обслужва потребителите на природен газ на територията на Република България. Ал. Йорданов поясни, че това са неговите коментари и по причините, които е съобщил, че регулаторът има компетентност единствено от формална страна, няма основания да гласува „против“ предложеното от работната група и съответно го подкрепя.

Ив. Н. Иванов каза, че М. Димитров е описал доста подробно всичко относно газопровода с АГРС до Банско и Разлог. Наистина остава един горчив привкус, че когато се погледнат предишните Десетгодишни планове на „Булгартрансгаз“ ЕАД се вижда отлагане от година на година. Тук се дава пояснение защо цената е актуализирана. Включват се и разходи за проектиране, което означава, че това е в съвсем начален етап. В същото време евентуални потребители на тръбен природен газ казват, че Банско и Разлог са район, който се стреми да изхвърли всякакви твърди горива като въглища и дърва. Преценява се, че газифицирането на всички хотелски комплекси ще защити до голяма степен и природата, и реномето на Банско и Разлог като големи туристически дестинации. Независимо от обясненията на „Булгартрансгаз“ ЕАД, не се виждат много основания това да се отлага почти десет години, от година на година, а сега с три години: до 2028 г. Естествено, че дружеството ще се оправдае, но, както е казал и Ал. Йорданов, трябва да се мисли преди всичко за развитието на газопреносната мрежа на българските потребители. По този повод се вижда, че специално е изнесен газопроводът, свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД в района на с. Бутан, като е записан срок за тази година. Ив. Н. Иванов каза, че не знае дали това ще се реализира, или не. Газопреносната мрежа в с. Бутан всъщност е част от т. нар. „Балкански поток“.

М. Димитров отговори, че е в този район.

Ив. Н. Иванов каза, че в момента България не получава една молекула природен газ по „Балкански поток“. Не е ли така?

М. Димитров отговори, че този газопровод работи.

Ив. Н. Иванов каза, че знае, че работи и поясни, че едно пита, а друго му се отговаря.

Говори Ал. Йорданов, без микрофон.

М. Димитров каза, че теоретично това е така, ако се погледнат доставките на

„Булгаргаз“ ЕАД, но то не осигурява...

Ив. Н. Иванов поясни, че от 24.04.2022 г. България не получава природен газ през „Балкански поток“. Може да прави това чрез индиректни сключени договори през Кулата/Сидирокастро, но през „Балкански поток“ категорично не получава. Тогава кого обслужва това скорошно и бързо изграждане на тази връзка с газопровода в „Чирен“? Дава се възможност на едно чуждестранно дружество, „Газпром експорт“, да съхранява количества, които да може впоследствие да продължават своя път към Сърбия и Унгария.

Ал. Йорданов каза, че очевидно обслужва сигурността на доставките към Сърбия и Унгария.

Ив. Н. Иванов каза, че това е имал предвид и не може да се съгласи с логиката на българския газопреносен оператор в това отношение. На следващо място, много по-важно от този свързващ газопровод е изграждането на участъците от вертикалния газов коридор.

Ал. Йорданов каза, че докато темата не е затворена иска да обърна внимание, че при първоначалното изграждане на т. нар. „Балкански поток“ „Газпром“ силно се е възпротивил на връзка между северната дъга на „Балкански поток“ и ПГХ „Чирен“. Най-вероятно към онзи момент това не е отговаряло на интересите на дружеството и такава не е била проектирана и изградена въобще. Сега, когато сигурността на доставките към Сърбия и Унгария трябва да се гарантира, очевидно, че отново се обслужва основния интерес на един чуждестранен оператор.

Ив. Н. Иванов каза, че има три участъка по вертикалния газов коридор, които са възложени на България. Двата са съвсем сигурни. Единият е от Кулата до Кресна, а другият е Ветрино – Кардам. Тук не е записано точно, а само е посочено „Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от България към Румъния“ и се дава сумата. За да се даде сумата, трябва да се каже какъв е маршрутът. Всичко липсва.

М. Димитров каза, че част от поисканата отчетна информация от „Булгартрансгаз“ ЕАД е била именно за тези проекти: дружеството да потвърди дали това са проектите, които Комисията е одобрила в процедурата за добавен капацитет. Дружеството е потвърдило, че това са същите проекти.

Ив. Н. Иванов каза, че не са изведени като приоритет. Дано да бъдат спазени заложените срокове, въпреки че срокът, който се е искало да бъде спазен от България за тези допълващи връзки за разширяване на капацитета е не по-късно от 2025 г. Дружеството си е дало срок от 2024 г. до 2026 г. Ив. Н. Иванов поясни, че отправя тези забележки към вносителя „Булгартрансгаз“ ЕАД, а не към работната група, която си е свършила работата в рамките на възможното и добави, че има и други въпроси, които явно ще се разискват по време на откритото заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Ив. Н. Иванов каза, че насрочва откритото заседание на 10.07.2024 г. от 10:05 часа. Експертите в Комисията ще имат грижата да информират заинтересованите лица, но самото публикуване на доклада на сайта на Комисията ще бъде достатъчна индикация за тези, които проявяват интерес. Ив. Н. Иванов добави, че според него ще има интерес към общественото обсъждане.

М. Димитров поясни, че заинтересовани страни ще бъдат информирани и с писма.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 81г, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 113, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43 и чл. 49 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-797 от 28.06.2024 г. относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г.
2. Насрочва обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г. на 10.07.2024 г. от 10:05 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, като на участниците в него да се осигури възможност и за дистанционно участие.
3. Датата и часът на провеждане на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.
4. Докладът и Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г. да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.
5. Определя 14-дневен срок за предложения и становища по Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г.
6. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация с изключение на данните, достъпни в публичните регистри и/или публично оповестени от „Булгартрансгаз“ ЕАД, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-797 от 28.06.2024 г. относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024 – 2033 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
А. Йорданов

.....
Б. Голубарев

.....
Д. Кочков

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ЮЛИЯН МИТЕВ

(Съгласно Заповед № 705 от 27.06.2024 г.)

Протоколирал:

Н. Косев - главен експерт